

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗ-
ΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ἡ Ζωή
Θεοφίλᾳ, μιά πενταπορρή
Ρωμιοπούλα τῆς σκλαβο-
μάνης Πόλης, ἔχει ἀρραβωνιαστέῃ μετ' ὁ Βασίλῃ Ἀ-
ποστολάκη. Τὴν ἄλλη μέρα πρᾶγματι προὐ-προὐ, ὁ Τούρκος ἀρραβωνίας πηγαί-
νουν νὰ γιορτάσῃ τοὺς γάμους τοῦ ὅσο τοῦ δυατοῦ
πὶο λαμπρὰ. Φεύγει γιὰ τὴν Κρήτη γιὰ νὰ φέρῃ
ἐκλεκτὰ γλυκὰ κρασιά. Μία μέρα, ἐνῶ ἡ Ζωὴ πη-
γαίνει στοὺς λουτρό, ἕνας πλούσιος καὶ δυνατὸς Τούρ-
κος ἀρραβωνίας, ὁ δυνάστης Μουχτάρ ἀγᾶς, τὴ βλέ-
πει στὸ δρόμο τοῦ καὶ θαυμάσιος ἀπ' τὴν ὡμορ-
φίᾳ της, πλησιάζει τὴ νέα καὶ ἀρχίζει νὰ τῇ μιλήσῃ τρυφερά
καὶ παθητικά. Σὺν ἔρτασαν στὰ λουτρά, ὁ Μουχτάρ ἀπολαύ-
σας τὴν Ζωή, τὴν ὁποία ἀρχίζουν νὰ βασανίζουν κακὰ προ-
καίει στὸ σπῆι τοῦ Θεοφίλᾳ καὶ τοῦ ἡρώδου τὴν κόρη τοῦ σὲ γάμο. Ὁ γέρος
ὅμως τοῦ ἀπαντᾷ πως εἶνε ἀρραβωνιασμένη. Τότε ὁ ἀγᾶς τὸν ἀπειλεῖ με-
τὶς μεγαλύτερες ἐκδικήσεις καὶ ἐπὶ τὸ τέλος ἡ Ζωή, θέλοντας καὶ μὴ, δέ-
χεται νὰ γίνῃ σύζυγός του... Λίγους καιροὺς μετὰ τὸ γάμο τοῦ ἐνανθίσθη σὲ τὴν
Πόλιν ὁ Βασίλης, ὁ ὁποῖος κοινοῦ νὰ πρελάβῃ μαθαίνοντας τὴ δουτογία τοῦ.
Κατορθώνει ὅμως νὰ δώσῃ στὴν Ζωή ἕνα ραντεβού καὶ οἱ δύο ἐκρατᾷ ἐνα-
σχοιῶν πάλιν... Μὰ κάποιος ὑπερήτης τοῦ Μουχτάρ ἀγᾶ τοὺς ἀντικαθίσταται
καὶ τοὺς καταγγέλλει στὸν κύριο τοῦ...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Μουχτάρ ἀγᾶς μόλις τὸν πέρας ἡ πρώτη του ἐντύπωση ἀπὸ
τὴν τρομερὴ ἀποκάλυψη καὶ κατόρθωσε νὰ συγκρατήσῃ κάπως τὴ
μανία καὶ τὴν ὁρμή του, σκέτιζε μετὰ πόθον τὸ πᾶν μὲ ποιοτὸς νὰ πιά-

σῃ καὶ τοὺς δύο ἐρωτευμένους
μαζὺ στὴν ὥρα τοῦ ραντεβού
τοῦς, ἔτσι καὶ ἡ ἀποδοσία τοῦς
νὰ εἶνε πρὶν ἀποφάντη καὶ
νὰ μὴν μπορῇ κανεὶς νὰ τὴν
ἀνταρστήσῃ. Γιατὶ, ὅπως εἴ-
παμε, ὁ Βασίλης εἶχε μεγά-
λες συμπάθειες στὴν Πόλιν,
ὅχι μόνον μετὰ τῶν Ἑλλή-
νων, ἀλλὰ καὶ τῶν Τούρκων,
οἱ ὁποῖοι τὸν θαύμαζαν καὶ
τὸν ἀγαποῦσαν γιὰ τὴν ὡμορ-
φίᾳ του, τὴ λεβεντιά του καὶ
τὴν παλληκαριά του.

Γύρισε λοιπὸν στὸ παλάτι
τοῦ καὶ ἐκεῖ, ἀφ' οὗ συνέ-
τρισε ὅλους τοὺς ὑπηρέτες
του, τοὺς ὑποσχέθηκε νὰ δώ-
σῃ μεγάλη ἀμοιβὴν σὲ ὅσους
αὐτοὺς θὰ κατόρθουν νὰ
τρέξῃ νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ τὴν
ὥρα ἀκριβῶς ποὺ ὁ Βασίλης
θαῖταν μέσα στὸ περιβόλι
του...

Τὸ περιβόλι ἦταν βέβαια
πολὺ μεγάλο, καὶ καὶ ἐκ-
τετακτοὶ ἦσαν πολλοὶ καὶ ἔτσι
μποροῦσαν νὰ τὸ ἐπιβλέπουν. Σκορπισ-
τας λοιπὸν σ' αὐτὸ καὶ ἀρραβωνιοῦσαν νύχτα καὶ μέρα μὴ τυχὸν καὶ τοὺς
ξεφύγῃ ὁ Χριστιανὸς...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ ἀπόγευμα, ὁ Βασίλης Ἀποστολάκης, ὅμοιος,
κοινὸς, λιγερὸς, ἔφτασε ἀμέσως, ὅπως πάντα, κατὰ τὴς τέσσαρες
ἡ ὥρα, ἔξω ἀπὸ τὸ περιβόλι τοῦ ἀγᾶ...

Χορὸς νὰ ὑπομάρξεται ὁ φτωχὸς τίποτε, σκαρφιάσε γρήγορα—
γρήγορα σὴ μάτρω καὶ πήδησε μέσα...

Κατὰ τὴν χαροῦμενος, γιὰτὶ σὲ λίγο θαῖσιγγε μέσα σὴν ἀγκαλιά
τοῦ τὴν ἀγαπημένην του, προσχώρησε πρὸς τὸ σῦνεντρο, ὅπου τὸν ἐπε-
ρίμενε συνήθως ἡ Ζωή.

Πράγματι, ἡ γυναῖκα τοῦ Μουχτάρ ἀγᾶ βρισκόταν ἐκεῖ... Μὰ ἡ-
ταν χλωμὴ σὰν πτώμα καὶ τὴν χεῖρ τῆς ἐστρεμαν.

Ὁ Βασίλης τὴν ἐσπᾶσε σὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴ ρώτησε μὲ τρι-
φερότητα :

— Τί ἔχεις, ἀγαπημένη μου ;... Γιατὶ τρέμεις ;

Ἡ Ζωὴ ἀποταράχθηκε φοβισμένη ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά του, ἔτριξε
γύρω της ἕνα ἀνήσυχον βλέμμα καὶ τοῦ ἀπάντησε τραυλίζοντας :

— Βασίλη... Φύγε !... Φύγε !... Μὴν ξανάβῃς πρὶν ἐδῶ... Καλὲ-
τερα εἶνε νὰ χωρισθῶμε γιὰ πάντα... Ἀλλοῦς εἴμαστε χαμένοι καὶ οἱ
δύο...

Ὁ Βασίλης δὲν ἔλασε τὴν ψυχραμία του, ἀκού-
οντας τὰ λόγια αὐτῆς φίλης του καὶ τὴ ρώτησε :

— Μὰ τί εἶνε λοιπὸν ;... Τί συμβαίνει ;... Ἐξη-
γήσου !...

Τότε ἡ Ζωὴ ἔβγαλε ἀπ' τὸν κόρφο της ἕνα γράμ-
μα καὶ τοῦ τὸ ἔδειξε.

Τὸ γράμμα αὐτὸ, σημείωμα μᾶλλον, ἔγραφε τὰ
ἑξῆς :

ΜΙ' ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ

ΑΠ' ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

«Ένας ἀπὸ τοὺς δηρῆτες σὰς, ὁ ὁποῖος ἦταν ἄλλοτε δικὸς
μου δηρῆτης, ἦλθε καὶ μοῦ εἶπε πὼς ὁ σύζυγός σὰς ἔμαθε τὴς
μυστικῆς σὰς συνεντεύξεις μετ' τὸν παλὸν μνηστῆρα σὰς. Ὁ ἀγᾶς
μελετᾷ ἐναντίον σὰς τρομερὴ ἐκδίκησι. Φυλαχθῆτε.

«Σὰς προειδοποιῶ, γιὰτὶ πάντοτε, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποὺ σὰς γνό-
μισα, ἐννοῶθα γιὰ σὰς βαθειὰ ἐκτίμησι καὶ θαυμασμό. Μ.»

Τὸ γράμμα αὐτὸ προσεγγίσαν ἀπὸ τὸ Μιχάηλ μὲν, ὁ ὁποῖος ἀγα-
ποῦσε μ' ἕναν τρυφερό καὶ μυστικὸ ἔρωτα τὴν Ζωὴ καὶ προσπαθοῦσε
τότᾳ νὰ τὴ σώσῃ...

Ὁ νέος Ἀγιοβλασίτης, μόλις τὸ διάβασε, τὸ ἔσπασε σὲ μικρὰ
κομμάτια καὶ κατόπιν, πλησιάζοντας τὴν ἀγαπημένην του, τῇ πέρας
προστατευτικὰ τὸ χεῖρ γύρω αὐτῇ τὴ μέση της καὶ τῇ εἶπε γιὰ νὰ τὴν
ἐνθαρρύνῃ :

— Μὴ φοβάσαι, χρυσὴ μου Ζωή !... Ὁ πατὴρ ἀν' σιμῆθι, ἐγὼ ἐγὼ
ἔδω.

Κατὰ βάθος ὅμως ἀνησυχῶσε τρομερὰ καὶ ὁ ἴδιος, ὅχι γιὰ τὸν
ἐαυτὸ του, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀγαπημένην του... Ἡδὴ θὰ τὴν προστάτενε
αὐτὸς, ὁ σκλάβος Χριστιανὸς, ἀπὸ τὸν παντοδύναμο ἀγᾶ, τὴν πρὶν
ὁ τελευταῖος εἶχε μάθει τὴν προδοσία της ;

Γι' αὐτὸ, ἀφ' οὗ σκέτιζε λίγο, τῇς εἶπε :

«Ἄκουσε, ἀγαπημένη μου, ἡ μόνη ἐλπίδα σωτηρίας εἶνε νὰ γύ-
νομε... Νὰ φύγομε μακριὰ ἀπὸ δὴ καὶ νὰ πάμε σ' ἄλλὰ μέρη ποὺ
δὲν ἄνθρωποι στοὺς Τούρκους. Ἐκεῖ θὰ παντρευθῶμε, θὰ ἔμεινε ἐν-
τιμωμένοι καὶ θὰ ζήσουμε πάντα ἀσφάλεια... Ἐγὼ τὸρᾷ σὲ γύρω,
μὰ τὴ νύχτα σὲς ἔντεκα, τὴν ὥρα ποὺ ἔτσι θὰ κοιμῶνται μέσ' στὸ
παλάτι, φρόντισε νὰ βγῇς
χωρὶς ἔξω καὶ νύχθης ἐδῶ,
ὅπου θὰ σε περιμένω πάλιν...
Πηγαίνω τώρα νὰ βῶ ἕνα
καράκι ποὺ θὰ μὰς πᾶσιν καὶ
θὰ μὰς πᾶσιν στοὺς πόρους τῆς
ἀγᾶτης καὶ τῆς ἐντιμίας...
Λοιπὸν, σύμφωνα !... Τὴ νύ-
χτα σὲς ἔντεκα θαρρῆς ἐδῶ
καὶ θὰ σε πάρω νὰ φύγομε...

Μὰ ἐπειδὴ ἡ Ζωὴ δὲν τοῦ
ἀπαντᾶσε τίποτε αὐτὸν τὸν τρῶ-
μο της, ἐπρόσθεσε :

— Μὴ φοβάσαι, καλὴ μου.
Ἐγὼ ἐμπιστοῦν ὁ Θεὸς
καὶ σὲ μένα... Καλὴ ἀντά-
μοσι σὲς ἔντεκα...

Καὶ ἀφ' οὗ τῇ φίλσε μιά
ἀκόμα σορᾷ, ἀπομακρυνθῆκε
γρήγορα—γρήγορα, μὲ τὴν
ἐλπίδα μὲς' στὴν καρδιά του,
ἐνῶ ἡ Ζωὴ πῆρε τὸν ἀντίθετο
δρόμο, διεκδικημένη πρὸς τὸ
παλάτι τοῦ συζύγου της...

Ἡ γυναικα μὲ τὸ κεφάλι της
σκιεφτὸ, γιὰτὶ μαρὰ καὶ φοβιτὰ προσηνέματα βασάνιζαν τὴ σκέψι
της...

Καὶ δὲν εἶχε καθόλου ἄδικο ν' ἀνησυχῇ τόσο...

Τὴν ὥρα ποὺ αὐτὴ βρισκόταν μετ' τὸν Βασίλη, ὁ Μουχτάρ ἀγᾶς,
κρυμμένος πίσω ἀπὸ μερικὰ δέντρα, τοὺς παρακολούθει... Ἐνῶ
ὑπηρετῇ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀντιληφθεῖ τὸ Χριστιανὸν νῦν νὰ μταίνῃ μέσα
στὸ περιβόλι, εἶχε τρέξῃ καὶ τὸν εἶχε φέρε σὲ μέρος τοῦ ραντεβού
τοῦς.

Ὁ Ὀθωμανὸς ἀρχοντας ἄφριξε ἀπὸ τὴ μανία του, ὅσο τοὺς ἔ-
βλεπε μαζὺ...

Θὰ ἤθελε νὰ ὀμώσῃ ἐναντίον τοῦς καὶ νὰ τοὺς σπαράξῃ μετὰ
τὰ ἴδια του τὰ νύχτα... Ἄκουγε τὰ λόγια του, ἄκουγε τὰ φιλία του
καὶ ἡ λύσσα τοῦ μεγάλου ἀκόμα περισσόστερε...

Ὁτόσο, ὅταν ἄκουσε τὸ Βασίλη νὰ προτείνῃ σὴν ἀγαπημένην του
νὰ τὴν κλέψῃ, χαμογέλασε μετὰ σατανικῇ εὐχαρίστησι :

— Ὡραία ! εἶπε. Θὰ σὰς συγχαίρῃ καλὰ...

Δὲν ἐτοίμοις ὅμως νὰ κἀν ἐκεῖνη τὴν ὥρα τίποτε... Γιατ' ἤξερε
τὴ δύναμι τοῦ Βασίλη καὶ καταλάβαινε ὅτι οἱ ὑπηρετῆς του δὲν θὰ τὰ
ἐθγάσαν πέρα μαζὺ του, παρ' ὅσον τὸν ἀρεθμὸ τοῦς. Γιὰ νὰ τὸν συλ-
λάθῃ, ἤθελε ἀνθρώπους δυνατοὺς καὶ ρωμαλέους, καὶ τοὺς ἀνθρώπους
αὐτοὺς τοὺς εἶχε...

Ὅταν λοιπὸν οἱ δύο ἐρωτευμένοι χωρίστηκαν, ὁ
Μουχτάρ ἀγᾶς, ἀφ' οὗ προηγουμένους ἔβαλε ἕναν δηρῆ-
τὴν του νὰ παρακολουθῇ τὸ Βασίλη, ἔτριξε γρή-
γορα σὲ στρατῶνα τῶν Γενναίων, τῶν ὁποίων ὁ
ἀρχηγὸς ἦταν φίλος τοῦ καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν
ἀφήσῃ νὰ διαλέξῃ δέκα ἱπ' αὐτοῦς, γιὰ νὰ τοὺς χρη-
σιτοποιήσῃ σὲ κάποια δουλειὰ του.

(Ἀκολουθεῖ)

Οἱ Ἑλληνες λόγιοι πρὸ... ἡμίσεως αἰῶνος!... Οἱ κ. κ.
Θ. Βελλαντίης, Γ. Δροσίνης καὶ Κωστῆς Παλαμάς

